

طراحی و ساماندهی طرح منتورینگ در دانشکده پزشکی شیراز و تقویت آموزش مبتنی بر دانش عمقی از طریق این طرح

محمد امین ضرابی^۱، محمد هادی ایمانیه^۲، خلیل ضرابی^۳، منصور مسجدی^۴، جواد کجوری^۵، میترا امینی^۶، هانیه غلامپور^{۷*}، پریسا بی‌کینه^۸، راضیه نشاط‌آور^۹

چکیده

زمینه و مقدمه: در طرح منتورینگ یک فرد با تجربه و قابل اعتماد (منتور) یک شخص دیگر (منتی) را در تمام زمینه‌های پیشرفت تحصیلی راهنمایی می‌کند. هدف از این پژوهش، طراحی، اجرا و ارزشیابی طرح منتورینگ برای دانشجویان پزشکی ورودی های بهمن ۹۳ و پس از آن می باشد.

روش بررسی: در طرح منتورینگ از دانشجویان سال بالاتر فیزیوپات و بالینی به عنوان منتور سطح دو و اساتید الگو و مرجع بعنوان منتور سطح عالی و الگو و از تعدادی از اساتید به عنوان منتور پشتیبان استفاده می شود.

مراحل طرح منتورینگ شامل موارد زیر می باشد:

نیازسنجی و بررسی امکانات، برنامه‌ریزی، آماده‌سازی، اجرای کار، ارزشیابی یافته‌ها: در این پژوهش به منظور سنجش میزان رضایتمندی منتورها و منتی‌ها مصاحبه صورت گرفت. در پایان معدل های دانشجویان ارزیابی شد همچنین نتایج حاصل از نظرسنجی طرح مبتنی بر دانش^۱ (SBD) نشان می دهد که میزان افزایش انگیزه برای مطالعه ی دروس پزشکی، تمایل به ادامه ی شرکت در جلسات و رضایت کلی دانشجویان بالا می باشد.

نتیجه‌گیری: میزان سازگاری و انگیزه تحصیلی دانشجویانی که وارد فرآیند منتورینگ شدند در مقایسه با سایر دانشجویان تفاوت قابل ملاحظه‌ای داشت و افراد شرکت‌کننده سازگاری بیشتری با محیط دانشگاه داشتند یکی از وظایف منتورها در تحقق این هدف معرفی رفرنس‌های مناسب و آشنا کردن دانشجویان با روش‌های صحیح مطالعه بوده است. در کل میانگین معدل های دانشجویان منتی بالاتر از غیر منتی بود.

کلمات کلیدی: منتورینگ، دانشجویان پزشکی، بحث مبتنی بر دانش

1. Science Based Discussion

۱. دانشجو پزشکی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز / Aminz487@gmail.com
۲. استاد فوق تخصصی گوارش، رئیس دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۳. استاد یار فوق تخصصی جراحی قلب دانشکده پزشکی شیراز دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۴. استادیار و هیئت علمی گروه بیهوشی دانشکده شیراز دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۵. استاد گروه قلب و عروق مدیر مرکز توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۶. استاد پزشکی اجتماعی مدیر مرکز تحقیقات ارتقای کیفیت بالینی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز
- *۷. نویسنده مسئول، کارشناس مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، دفتر توسعه آموزش پزشکی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۸. کارشناس ارشد آموزش پزشکی، دفتر توسعه آموزش پزشکی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۹. کارشناس ارشد اقتصاد سلامت، دفتر توسعه آموزش پزشکی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه

با توجه به نقش حرفه پزشکی در سلامت جامعه و پیامدهای آن برای اجتماع، نقش تربیت و آموزش دانشجویان بسیار با اهمیت بوده تا بتوان نیروهای جوان و با انگیزه‌ای را وارد نظام سلامت کشور کرد. با توجه به نتایج مطالعات انجام شده، وجود مشکلات مربوط به افت تحصیلی و کاهش انگیزه در سال‌های اول ورود به رشته پزشکی بیشتر از سال‌های بالاتر است. بررسی‌ها نشان می‌دهند در صورتی که سیستم حمایتی آموزشی و روحی مناسبی برای دانشجویان وجود نداشته باشد، دانشجویان پیوسته به دنبال راهنمایی گرفتن از دانشجویان مقاطع بالاتر بدون الگوی مناسب هستند و در صورتی که فردی که به وی اعتماد می‌کند خود شناخت کافی نسبت به رشته پزشکی و انگیزه لازم را نداشته باشد، می‌تواند فرد را با راهنمایی‌های نسنجیده و غیراصولی دچار مشکل نماید (۱)

یکی از راه‌حل‌های مناسب برای حل این مشکلات، طراحی و اجرای سیستم‌های متنورینگ می‌باشد. متنورینگ به عنوان فرآیندی که به وسیله آن یک فرد با تجربه علاقه‌مند و قابل اعتماد (منتور) یک شخص دیگر را (منتی) در زمینه رشد و بازنگری ایده‌ها، یادگیری، پیشرفت شخصی و حرفه‌ای راهنمایی می‌کند (۲) و اغلب به صورت یک ارتباط حرفه‌ای طولانی مدت، داوطلبانه و سودمند می‌تواند برای هر دو طرف بسیار مفید باشد. متنورشپ به یک ارتباط گسترده و طولانی بین منتور و فراگیر گفته می‌شود که هدف از آن راهنمایی افراد بی‌تجربه در یک محل یا آموزش بخشی از کار جدید به افراد تازه‌وارد به جهت هر چه ماهرتر کردن آنها می‌باشد. (۳) اگرچه تعاریف دقیق از متنورشپ گوناگون است اما به طور معمول به عنوان یک ارتباط متقابل بین دو شخص (منتور و منتی) می‌باشد که از طریق آن گوش دادن و پیروی کردن از دستورالعمل‌ها موجب ارتقا و توسعه شغلی، رشد حرفه‌ای و رضایتمندی منتی می‌گردد.

ریشه‌های متنورینگ به عنوان یک مفهوم و عمل، به اساطیر

یونان، با داستان منتوردر اودیسه ی هومر بازمی‌گردد. اودیسه، به خاطر جنگ با تروجان‌ها، خانه را ترک نموده و مسئولیت آن را به خدمتکار خود (یا منتور) می‌دهد که وظیفه‌ی او آموزش و راهنمایی پسرش (تلماکوس) بود. (۴)

تحقیقات اولیه نشان می‌دهد که متنورینگ در محیط‌های علمی سلامت، در بهره‌وری علمی، پیشرفت شخصی و هدایت شغلی دانشجویان، به خصوص دانشجویان تازه وارد به دانشکده تاثیر مهمی دارد. (۵) فواید متنورینگ ممکن است در سه حیطه اصلی: دانشجویان، مشاوران و جامعه دانشکده پزشکی در سازمان دیده شود. فواید بالقوه برای دانشجویان شامل توسعه شغلی، بهبود ارتباطات با دانشکده، علاقه بیشتر به پژوهش، اشتیاق به مشاغل علمی، عملکرد بهتر علمی و حس مسئولیت‌پذیری بیشتر و فواید عاطفی مثل بهبود عزت نفس و کاهش استرس و ارتقای اعتماد به نفس در حرفه خود می‌باشد. تجارب مثبت دانشکده نمایانگر رضایتمندی از کمک کردن به دانشجویان دیگر و تأثیر مثبت طرح بر روی شغل دانشجویان می‌باشد. برنامه‌های متنورینگ همچنین می‌تواند ارتباط مشاوران در نقش منتور را با دانشکده پزشکی تقویت کند. منتور می‌تواند در سطح عالی مانند اساتید و یا در سطح دو مانند دستیار یا اینترن و یا در سطح ۳ که از نظر سنی با منتی فاصله اندکی داشته و او را بهتر درک نماید؛ مطرح شود. لذا به نظر می‌رسد حضور منتور به عنوان الگو در زندگی فردی و حرفه‌ای برای دانشجو ضرورت دارد تا به کمک آن نقاط ضعف خود را شناخته و توانمندی‌ها و نقش واقعی خود را در جامعه بالفعل نماید. به استناد نقشه جامع علمی سلامت و چشم‌انداز نظام سلامت که توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۸۸ تدوین و اعلام شده است: «در سال ۱۴۰۴، جمهوری اسلامی ایران کشوری است با مردمی برخوردار از بالاترین سطح سلامت و دارای عادلانه‌ترین و توسعه یافته‌ترین نظام سلامت در منطقه.» (۶) یکی از ملزومات دستیابی به چشم‌انداز ارائه شده، ظرفیت‌سازی نیروی انسانی مورد نیاز نظام سلامت است. در

روش بررسی:

با توجه به فواید این طرح مقرر شد دانشجویان ورودی‌های نیمه دوم بهمن سال ۱۳۹۳ به بعد در سیستم منتور - منتی، تحت پوشش قرار گیرند. در این طرح از دانشجویان سال بالاتر فیزیوپات و بالینی به عنوان منتور سطح دو و اساتید الگو و مرجع به عنوان منتور سطح عالی و الگو و از تعدادی از اساتید به عنوان منتور پشتیبان استفاده می‌شود.

مراحل اجرای طرح منتورینگ شامل موارد زیر می‌باشد:

نیازسنجی و بررسی امکانات، برنامه‌ریزی و طراحی سیستم اجرایی، آماده‌سازی، اجرای کار، ارزشیابی

مرحله اول: نیازسنجی و بررسی امکانات

در ابتدا به بررسی متون و همچنین کارهای انجام شده در زمینه منتورینگ دانشجویان در سایر دانشگاه‌ها پرداخته شد. به علاوه با دانشجویان سال‌های بالاتر تماس تلفنی برقرار شد و همچنین در جلسات بارش افکار به نیازسنجی دانشجویان سال اول دانشکده پرداخته شد و مشخص شد که دانشجویان سال اول در چه حیطه‌هایی نیاز به حمایت دارند. با حضور اعضای هیأت علمی با سابقه و دارای تجربه جلساتی با رئیس دانشکده پزشکی و مدیر دفتر توسعه آموزش پزشکی برگزار گردید و نیازهای علمی و برنامه‌ریزی برای طراحی و تدوین اصول طرح جمع‌آوری شد.

مرحله دوم: برنامه‌ریزی و طراحی سیستم اجرایی

در این مرحله تلاش شد تا با تدوین طرح اجرایی، وظایف افراد در نقش‌های مختلف (که شامل منتی، منتور، هماهنگ‌کننده، استاد الگو و استاد پشتیبان می‌باشد) به تفصیل توضیح داده شود و طرح اجرایی نوشته شده طی جلسات هفتگی قبل از اجرای برنامه توسط کلیه اعضای گروه بررسی و تصحیح شد. برای انتخاب منتور شرایط زیر بایستی محقق باشد: دانشجوی پزشکی در مقطع فیزیوپات و بالاتر (دانشجویان ترم ۶ و ۷ پزشکی

این بین تربیت پزشکانی کارآمد جایگاه ویژه‌ای دارد و آموزش پزشکی یکی از حیطه‌های در حال توسعه آموزش است. به همین منظور، سیستم‌های آموزش پزشکی در دنیا با استفاده از سیستم‌های حمایتی متنوع از جمله منتورینگ در تلاش برای تحقق هرچه بهتر این هدف هستند. در راستای تحقق این مهم در دانشگاه علوم پزشکی شیراز، منتورینگ دانشجویی به همت جمعی از اساتید، کارکنان و دانشجویان در دانشکده پزشکی راه‌اندازی شد.

در ادامه طرح منتورینگ علاوه بر برگزاری کلاس‌های تئوری توسط اساتید بالینی، مطالعه کتب پزشکی توسط دانشجویان پزشکی و به علاوه دیدن بیماران و مرور دروس بر بالین آن‌ها در قالب راندهای آموزشی، نیاز به وجود یک مکمل برای تمامی موارد نامبرده بوده مانند برگزاری جلساتی برای به بحث گذاشتن تمامی مطالب فراگیری شده تأکید بر لزوم بحث و تبادل نظر و ثبت هر چه بهتر مطالب در ذهن می‌باشد. همچنین آگاهی از نظرات دیگر دانشجویان و پی بردن به نوع دیدگاه ایشان به یک مطلب واحد تنها با بحث درباره‌ی آن مطالب به دست می‌آید. در نهایت، حضور یک عده دانشجو در یک جلسه‌ی علمی باعث تقویت روحیه‌ی همکاری و افزایش آگاهی از مزایای کار گروهی می‌شود و به کاهش استرس درس خواندن و افزایش لذت آن کمک شایانی می‌نماید.

در این طرح هم‌چنین دانشجویانی که مشکلات روحی - روانی داشتند تحت مشاوره منتورها قرار می‌گرفتند و در صورت نیاز به مشاوره بیشتر به مرکز مشاوره دانشگاه ارجاع داده می‌شدند. هدف از این نوآوری آموزشی، طراحی، اجرا و ارزشیابی طرح منتورینگ دانشجویی برای دانشجویان پزشکی سال اول دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز ورودی‌های بهمن ۹۳ و پس از آن می‌باشد.

وارد طرح شدند و هر کدام از آنان در زمینه‌های خاصی تخصص داشته و می‌توانند راهنمایی‌های لازم را انجام دهند. اساتید پشتیبان شامل پشتیبان بالینی، روانپزشکی، فرهنگی اجتماعی و پشتیبان علوم پایه می‌باشند و تمام منتورها می‌توانند در زمینه‌های یاد شده از راهنمایی‌های ایشان استفاده کنند. تمام اعضای گروه منتور در ساعات اداری می‌توانستند با اساتید الگو و پشتیبان به صورت تلفنی، ایمیلی و حضوری در تماس باشند و سؤالات و مشکلات خود را در زمینه‌های مختلف به منظور راهنمایی و کمک به اعضای گروه منتی مطرح کنند. توسط هماهنگ‌کننده فرآیند، هر هفته پیام‌های آموزنده در زمینه منتورینگ برای تمام اعضای طرح از طریق ایمیل ارسال می‌شد و در صورتی که هر کدام از دانشجویان مشکلی در رابطه با اجرای طرح داشتند، مشکلات آن‌ها بررسی و پاسخ داده می‌شد.

بازه زمانی اجرای طرح از ابتدای بهمن ماه ۹۳ تاکنون در نظر گرفته شده است و طبق هماهنگی‌های به عمل آمده در طول این مدت منتورها و منتی‌ها به صورت تلفنی، ایمیلی و حضوری با هم در ارتباط بوده‌اند. به منظور نظارت بر روند اجرای صحیح طرح و بررسی نقاط قوت و نقاط ضعف برنامه هر ماه یک بار جلسه‌ای با حضور تمام اعضای فرآیند برگزار می‌گردید و راه‌حلی‌هایی به منظور رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت طرح پیشنهاد و اجرا می‌شدند. علاوه بر آموزش‌ها و مشاوره‌های هفتگی دانشجویان منتور یک بحث جالب به عنوان بحث مبتنی بر دانش (SBD) نیز به صورت جلسات ماهیانه‌ای به مدت ۲ ساعت با حضور یک استاد بالینی و تعدادی از دانشجویان منتور (بین ۲۰ الی ۳۵ نفر) برگزار می‌گردد این جلسات با ارائه‌ی یک بیمار واقعی بستری در یکی از بخش‌های یکی از بیمارستان‌های آموزشی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی شیراز صورت می‌گیرد سپس شرح حال، معاینات بالینی، آزمایش‌ها، عکس برداری‌ها، مشاوره‌ها و نهایتاً اعمال جراحی انجام شده بر روی وی مورد بحث و تبادل نظر قرار

به بالا)، داشتن معدل بالاتر از ۱۴ طی سه ترم قبلی، علاقه‌مند به انجام امور فرهنگی و اجتماعی، علاقه‌مند به حیطه آموزش پزشکی، نداشتن هیچ‌گونه سابقه مشروطی ترمی در ترم‌های گذشته، عدم وجود سوء پیشینه انضباطی. در نهایت طی چندین جلسه با حضور رئیس دانشکده پزشکی و سایر همکاران طرح، تعداد ۲۰ منتور که شامل ۱۰ نفر آقا و ۱۰ نفر خانم از بین دانشجویان داوطلب انتخاب شدند.

تعدادی از ورودی‌های بهمن ۹۳ به بعد بر اساس سهمیه‌های ورودی و جنسیت به عنوان منتی برای شرکت در طرح انتخاب گردیدند. سپس با برگزاری جلسه‌ای با حضور اساتید، همکاران طرح و منتورها، دانشجویان منتی با روند اجرای طرح و وظایف خود آشنا شدند. پس از ذکر توضیحات لازم میزان تمایل منتی‌ها برای حضور در طرح پرسیده شد، و در صورت ابراز تمایل، دانشجو وارد گروه منتی می‌شد و هماهنگ‌کننده طرح، اساتید الگو و پشتیبان را به منتورها و منتی‌ها معرفی می‌کرد و نحوه ارتباط با آن‌ها را بیان می‌کردند. این طرح در سال‌های بعد نیز با تعداد مشابهی از دانشجویان ادامه یافته و تاکنون ادامه دارد.

مرحله سوم: آماده‌سازی

به منظور آماده‌سازی منتورها از آن‌ها دعوت به عمل آمد تا مرتبط با حیطه‌های مشخص شده در نیازسنجی آموزش‌های لازم به آن‌ها داده شود. بنابراین کارگاه‌های آموزشی در زمینه‌های یادگیری خود راهبر (مهارت‌های یادگیری)، مدل‌های منتورشیپ و مهارت‌های کارگروهی، مهارت‌های ارتباطی و حرفه‌ای‌گرایی برای منتورها به صورت فشرده و جامع برگزار شد.

مرحله چهارم: اجرای کار

در طول اجرای طرح، چهار نفر از اساتید مطرح در حیطه‌های اخلاقی، آموزشی و پژوهشی به عنوان اساتید الگو در نظر گرفته شدند و هر پنج منتور با یک استاد الگو در ارتباط می‌باشند، همچنین چهار نفر از اساتید به عنوان اساتید پشتیبان

می‌گیرد. در این بین دانشجویان منتور با بحث کردن و ارائه‌ی تشخیص‌های افتراقی براساس دانسته‌های خود و آموزش‌هایی که در کلاس‌های تئوری بالینی دیده‌اند یا با مطالعه‌ی کتب علمی خود به آن دست یافته‌اند به تشخیص نهایی نزدیک‌تر می‌شوند. هم‌چنین درباره‌ی مسائل رایج و شایع علمی و آموزشی که در بخش‌ها به آن‌ها نیاز دارند یا با آن‌ها ارتباط دارند صحبت می‌کنند. در تمام این مدت استاد شرکت‌کننده به عنوان یک سوپروایزر، ایرادها و اشکالات دانشجویان را برطرف نموده و به آن‌ها به حرکت در مسیر درست کمک می‌نماید. در پایان ۲ ساعت بعد از رسیدن به تشخیص نهایی بیماری بیمار مربوطه، توضیحات مختصری درباره‌ی بیماری - براساس کتاب مرجع و با کمک استاد شرکت‌کننده - اما توسط دانشجویان منتور بیان می‌شود. شایان ذکر است که در این جلسات یک شخص به عنوان گرداننده‌ی جلسه برای ترغیب دانشجویان به بحث و ارائه‌ی نظر، در تمام طول ۲ ساعت به موازات ارائه‌ی دانشجوی منتور در حال فعالیت و تحریک دانشجویان به شرکت در مباحثه بوده و در مواقع لزوم از استاد کمک می‌گیرد. ارتباط دروس علوم پایه با بالین نیز در این جلسات مورد تأکید قرار می‌گیرد.

مرحله آخر: ارزشیابی

به منظور سنجش میزان رضایتمندی منتورها و منتی‌ها از روند اجرای این فرآیند، مصاحبه با منتورها و منتی‌ها به صورت جداگانه انجام شد و نظرات آنان یادداشت گردید. و پیامدهای حاصل از اجرای این طرح به منتورها بازخورد داده شد. در طول کل دوره نظارت اجرای برنامه توسط ریاست محترم دانشگاه و دانشکده، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی و دفتر توسعه دانشکده پزشکی صورت گرفت. هم‌چنین برای تشویق اعضای هیأت علمی و منتورها در هر دوره جلسات تشویق برگزار و گواهی پایان انجام کار از طرف دانشگاه ارایه شد.

یافته‌ها:

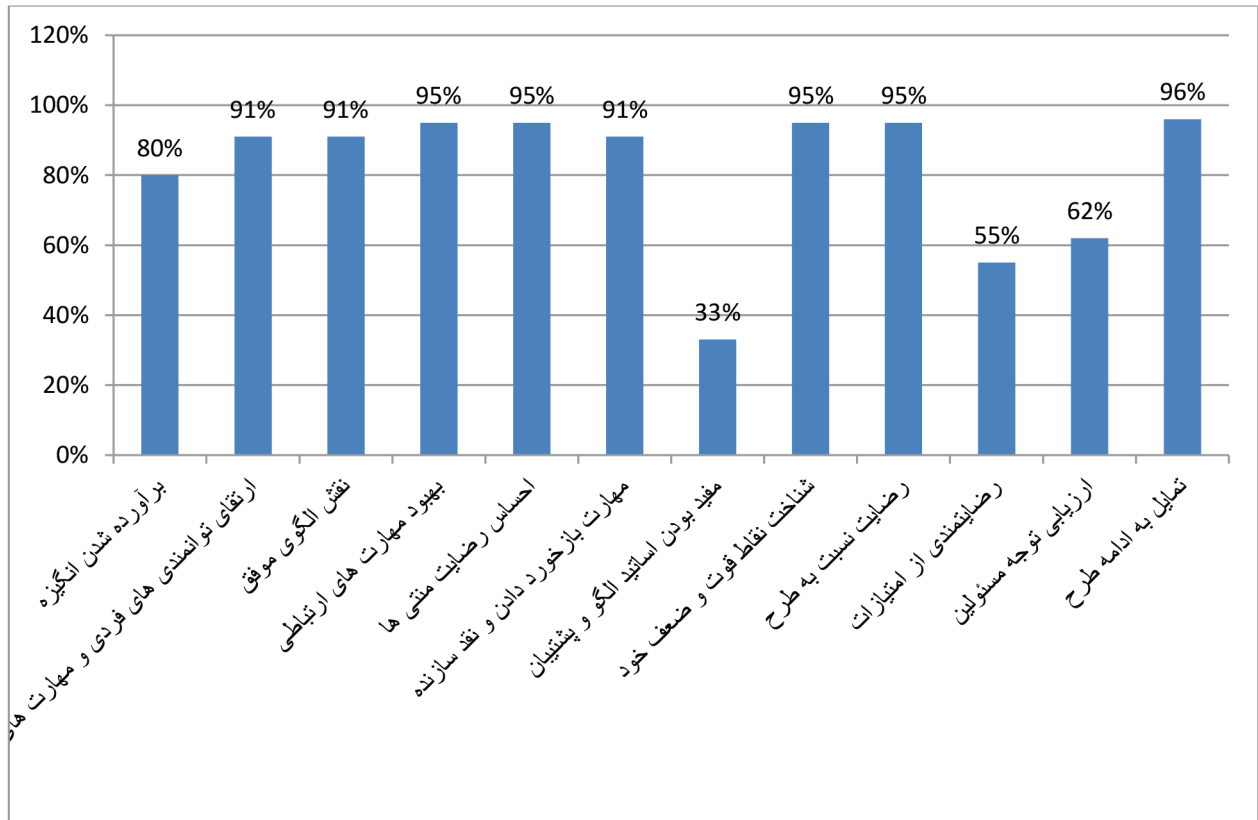
میزان سازگاری و انگیزه تحصیلی دانشجویانی که وارد فرآیند منتورینگ شدند در مقایسه با دانشجویانی که وارد نشده بودند، تفاوت قابل ملاحظه‌ای داشت که درصد بالاتری از رضایت وجود داشت (نمودار شماره یک). معدل‌های دانشجویان در گروهی که وارد فرآیند منتورینگ شدند و دانشجویانی که وارد فرآیند نشدند مقایسه شد و میانگین معدل‌های دانشجویان منتی بهتر از غیر منتی بود.

اکثر دانشجویان منتی از فرآیند منتورینگ رضایت کامل داشتند و تلاش‌ها و علاقه‌مندی منتورهای خود را در زمینه‌های تحصیلی و آموزشی و هم در زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی و روانشناختی مفید و موثر می‌دانند و خواستار ادامه این روند در دانشگاه بودند.

در صد رضایت منتورها از ارتباط با دانشجوی منتی، و درصد رضایت منتی‌ها از ارتباط با منتورها بالای ۸۰ درصد بود. (نمودار ۱) نتایج حاصل از نظرسنجی طرح مبتنی بر دانش (SBD)^۲ از دانشجویان شرکت‌کننده در ۲۴ جلسه‌ی ۲ ساعته‌ی ارائه‌ی بیمار با تعداد تقریبی ۳۶۰ دانشجو نشان می‌دهد که میزان افزایش انگیزه برای مطالعه‌ی دروس پزشکی ۹۳٪، تمایل به ادامه‌ی شرکت در جلسات ۹۸٪، کمک‌کننده بودن حضور اساتید در این جلسات ۱۰۰٪، میزان رضایت نسبت به برگزاری ماهانه‌ی این جلسات ۹۵٪، کمک‌کننده بودن نحوه‌ی ارائه‌ی جلسات در یادگیری ۹۲٪، برقراری ارتباط با دانشجویان دیگر مقاطع ۸۹٪، ایجاد توانایی به چالش کشیدن دانشجو ۹۰٪، کمک به افزایش سطح علمی دانشجو ۹۵٪، کمک به یادگیری کارهای عملی بیمارستانی ۹۱٪، رضایت کلی دانشجویان ۹۳/۶٪ می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری:

منتورینگ يك ارتباط حرفه‌ای اغلب طولانی مدت، داوطلبانه

نمودار شماره یک: میزان درصد رضایت مندی دانشجویان منتور و منتی از اجرای طرح منتورینگ

و نقش فعالانه در گروه را ایجاد نماید که با مطالعه منتورینگ آموزش در پرستاری هم‌خوانی دارد (۸) درصد بالای رضایت منتور و منتی‌ها نشان می‌دهد که این ارتباط دو طرفه می‌تواند موجب ارتقای توانمندی‌های فردی و مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی آنان شده و به رشد و شناخت فردی و افزایش قدرت صبر و تحمل خودشان و ایجاد حس مسئولیت‌پذیری کمک نماید و با مطالعه اسشولنبرگ در پرستاران هم‌سو می‌باشد و پرستاران نیز عواملی مانند حمایت از جانب رده بالاتر و بازخورد سازنده را مفید می‌دانند. (۹) در مطالعه سانتوس و همکاران نشان می‌دهد که در نتیجه شرکت در برنامه منتورینگ، دانشجویان در زمینه خودکارآمدی و اهداف علمی با تجربه‌تر شدند و همچنین دانشجویان شرکت‌کننده در برنامه

و سودمند برای هر دو طرف است که در آن فرد با تجربه و آگاه (منتور)، فرد دارای تجربه کمتر را (منتی) حمایت می‌کند در حقیقت منتورشیپ یک استراتژی است که می‌تواند مهارت، حرفه و توانایی مدیران و پرستاران را ارتقا بخشد. (۷) در مطالعه حاضر نشان داد انگیزه تحصیلی و میزان سازگاری در گروهی که وارد فرآیند شدند بالاتر بود و آنان تمایل بیشتری به ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر داشتند که این بیانگر آن است که ارتباط عاطفی میان منتور و فراگیرش همچون یک رابطه والدینی-فرزندی شکل می‌گیرد. (۷)

بالا بودن معدل دانشجویان منتی می‌تواند نشان از سازگاری بیشتری با محیط دانشگاه و سایر دانشجویان توسط حمایت گروهی باشد که در نتیجه اعتماد به نفس، حس همکاری بیشتر

در مقایسه با دانشجویانی که شرکت نکردند به طور قابل توجهی بیشتر در پیشبرد توسعه شخصی و حرفه‌ای خود حمایت شدند و رضایتمندی قابل توجهی داشتند. تعداد دفعات تماس منتور با دانشجویان با تطبیق دانشجویان با دانشکده داشته است. (۱۰)

ادامه طرح منتورینگ با جلسات مبتنی بر دانش و درصد بالای رضایت دانشجویان نشان می‌دهد حمایت تحصیلی از جانب اساتید محقق شده است. بررسی وضعیت تحصیلی دانشجویان حائز اهمیت می‌باشد. منتورها و اعضای هیئت علمی در تحقق این هدف، معرفی رفرنس‌ها و کتب مناسب و

آشنا کردن دانشجویان با روش‌های صحیح مطالعه به خوبی وظیفه خود را اجرا کرده‌اند.

این فرآیند در سطح دانشگاه علوم پزشکی شیراز نتایج بسیار مثبتی را به همراه داشته است و دانشجویان از اجرای این فرآیند رضایتمندی زیادی را اعلام کردند و خواستار ادامه اجرای این فرآیند شدند.

پیشنهاد می‌گردد یا توجه به موفقیت اجرای طرح ادامه این روند به طور مستمر در دانشگاه اجرایی شود و به عنوان الگو در آموزش رشته‌های مختلف دانشگاه اجرا شود.

منابع:

1. Sadrarhami, Kalantari, Atarod.[Isfahan University of Medical Sciences students' attitudes toward their education and future careers. "Journal of Medical Sciences, no. 1 (2004): 76-81. (Persian)
2. Medical FG, Dimitriadis K, Von der Borch P, stormann S, Niedermaier S, Fischer MR. More mentoring needed? A cross-sectional programs for medical students in germany.BMC medical education.2011;11(1):68.
3. Buddeberg-Fischer, Barbara, and Katja-Daniela Herta. "Formal mentoring programmes for medical students and doctors—a review of the Medline literature." Medical teacher 28, no. 3 (2006): 248-257
4. Gholipur. [Explaining the impact of mentoring on succession planning with a focus on individual development plan] Journal of Research in Human Resource Management University of Imam Hussein, Year Issue. A. (2. Summer. 1394.): pp. 25-52 (2015) (Persian)
5. Haynes, R. K., & Ghosh, R. (2008). Mentoring and Succession. Management: An Evaluative
6. Comprehensive scientific map approved by the Supreme Council of the Cultural Revolution Health 1388
7. Memarian R, Vanaki, Rahmani. [Mentoring program impact on the quality of patient care] Nursing Management Journal 2, no. 2 (2013): 49-54.
8. Karimi, and Yazdi Moghaddam. "Algvmdary and Mentoring (coaching) nursing education: a review." Research in Medical Education 6, no. 1 (2014): 59-71
9. Kramer M, Schmalenberg C. securing good nurse/physician relationships. Nursing Management 2003;34(7):34-3
10. Santos SJ, Reigadas ET. Latinos in higher education: An evaluation of a university faculty mentoring program. Journal of Hispanic Higher Education.2002;1(1):40-50.

Designing and Organizing Mentoring at Shiraz Medical School and Reinforcing Deep Knowledge –based Education using Mentoring

Mohammadamin zarrabi¹, Mohammadhadi imanieh², Khalil zarrabi³, Mansour masjedi⁴,
Javad kojuri⁵, Mitra amini⁶, Hanie gholampoor*⁷, Parisa bikine⁸, Razie neshatavar⁹

Abstract:

Background and Objective: In mentorship project, a wise and reliable person (mentor) guide another person (mentee) in all areas of academic achievements. The purpose of this study, is designe, perform and evaluate mentoring project for medical students whom entrance was the second half-year of 1393 and then.

Methods and Materials: In mentoring project, pathophysiology and clinical students was second level mentors, and reference teachers was excellent level and sample mentors and some of teachers was supporter mentors.

Mentoring schemes include the following steps:

Need assessment, explore the facilities, programming, preparation, performing the project, evaluation.

Results: Interview was done for testing the satisfaction of mentors and mentees in this study. Finally averages of students has been evaluated. The results of SBD survey test also showed that the motivation of students for studying medical courses, the desire to continue to participate in meetings and students' overall satisfaction was high.

Conclusion: The adaptability and motivation of students who enter the Mentoring Project in comparison with the other students had significant differences; participants were more compatible with university campus. One of the tasks of mentors for achieving this goal was introduction of appropriate references and to familiarize students with the correct methods of study. Overall, the average of mentee students was higher than that of non-mentee students.

Keywords: Mentoring, Medical students, Science Based Discussion

1. Medical Student, School of Medicine, Shiraz University of Medical Sciences
2. Department of Pediatrics, Namazi Hospital, Shiraz University of Medical Sciences, shiraz, Iran
3. Anesthesiology, Intensive care medicine, Shiraz University of Medical Sciences
4. Assistant Professor of Cardiac Surgery, School of Medicine, Shiraz University of Medical Sciences
5. Quality Improvement in Clinical Education Research Center, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran.kojuri
6. Quality Improvement in Clinical Education Research Center, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran.amini
7. MSc in Health Economics, Educational development office of medical school, Shiraz University of Medical Sciences, h.gholampoor800@yahoo.com
8. Educational development office of medical school, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran
9. Educational development office of medical school, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran